

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

17. An quis peccet mortaliter non suscipiens Sacramentum Confirmationis,
dummodo non adsit contemptus? Et an notabilis negligentia contemptus
censeatur, ut si quis, data opportunitate suscipiendo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

De Sacram. Confirm. Ref. XVII. &c. 79

3. Et hac omnia à fortiori procedunt, si quis
volum rationis habuerit, & postea in amentiam in-
ciderit; quia adeo in tali casu interpretativa ho-
minis voluntas suscipiendi tempore opportuno
Sacraenta, nisi conterit alioquin cum peccato
mortali in amentiam incidisse. Ita Layman, Nu-
gnus & alij ubi suprà. Igitur tales sunt confirman-
di, quia semper presumuntur bonus, qui non pro-
batur malus, neque requiriatur, ut diximus, quod
aliquando tales petierint hoc Sacramentum, suffi-
cit enim virtualis voluntas, quam quilibet homo
habet circa beneficia sua salutis.

4. Nota vero, ut nos alibi diximus, secluso
scandalio, & contemptu non peccare mortaliter, si
quia sacramentum Confirmationis non recipiat,
etiam si ad recipiendum adsit notabilis negligen-
tia, quam, sed male, contemptum censem Richardus
dixit in 4. dist. 17. art. 5. q. 1. Gabriel q. unica, art. 3.
dub. 3. Sylvester ver. Confirmat. num. 3. & Toletus
lib. 2. cap. 24. in fine vide Layman ubi suprà n. 4.
sententiam horum Doctorum refellentem; vide
Zanard, in direct. confessar. p. 1. de sacram. Confir-
mat. cap. 5.

RESOL. XVII.

An quis peccet mortaliter non suscipiens Sacra-
mentum Confirmationis, dummodo non adsit contem-
ptus?

Et an notabilis negligentia contemptus censeatur, ut
si quis data opportunitate suscipiendo illud Sacra-
mentum, qualem postea facile non habiturus sit
illud suscipere intermitteat?

Et noratur, quod per accidentem, ut ratione scandalis,
possit omissione hujus Sacramenti esse peccatum
mortale. Ex part. 3. tract. 4. Ref. 25.

§. 1. Ego alibi negativam sententiam docui
cum multis Doctribus, quibus nunc
addo Valentianum tom. 4. dist. 5. q. 2. punct. 3. Molfe-
nium in summa, tom. 1. tract. 4. cap. 2. n. 21. Fernandez
de Heredia in disputacionibus mixtis, de confirm. dist.
5. part. 2. dub. 1. num. 6. Estium in 4. sent. dist. 7.
§. 18. Zambranus de casibus occurrentibus in art.
mortis, cap. 2. dub. 4. num. 1. qui citat Henriquez,
Adrianum, Sotum, Ledesma, Navarrum, Rodri-
quez, Covarruviam, & Suarez, dummodo non adsit
contemptus.

2. Sed difficultas est, an notabilis negligentia
contemptus censeatur, ut si quis data opportuni-
tate suscipiendo illud Sacramentum, quem postea
non facile habiturus sit, illud suscipere intermitteat?
Affirmative respondent Richardus, Bonaventura,
Durandus, Mafilius, Paludanus, Major, Syl-
vester, Toletus, & alij apud Fernandez in exam.
Theol. mor. part. 3. §. 5. n. 1. & Layman in Theol.
mor. lib. 1. tract. 3. cap. 5. n. 4.

3. Sed ipso merito negativam sententiam do-
cent cum Caetano, Soto, Navarro, Victoria, &
alii. Et ratio est, quia alii Layman, multa anima
salubria facere intermittemus, quia cogitamus ab-
soluto ad salutem nobis necessaria non esse, quae
tamen non contemnimus; sed hoc accidit in casu
nostro; ergo. Notandum est tamen, per accidentem,
ut ratione scandalis, possit omissionem hujus Sacra-
menti esse peccatum mortale, igitur secluso scan-
dalo, & contemptu illud omittere non erit crimen
lethalis.

RESOL. XVIII.

An adulis in articulo mortis possit ministrari Sa-
cramentum Confirmationis?

Et an sit præceptum, data opportunitate, suscipiendi
Confirmationem? Ex part. 5. tr. 3. Ref. 30.

§. 1. R Espondeo affirmativè cum Sancio in se-
lect. dist. 40. num. 4. Igitur agroti in 16. s. ult. &
periculo mortis, si ante confirmationi non fuerint, in Ref. 17.
optimum esset eos per Episcopum consignari, c. ut per totam.
Episcopi, de Confess. dist. 5. Idem docet Hugo S. & in aliis
Vict. 2. de Sacr. p. 7. c. 3. D. Th. hic art. 8. D. Bonaven-
tura, Soto, & alij in 4. dist. 7. favetque ratio: nam
etiam fortè non convalecant, tamen Sacra-
mentum iis prodest simpliciter ad augmentum gratie,
qua est per se aliquod praestansissimum, prodest
quoque ad pugnam cum carne propria, & cum
dæmonie ipso in articulo mortis, imò ad molestias
mori facilius tolerandas; quamvis enim fatea-
mut aliud Sacramentum suile institutum contra
tentationes mortis, nimur Extremam-Uncio-
nem, sed tamen bonum bono additum efficit ali-
quid melius, & funiculus duplex, fortius adstrin-
git. Addo quod morbi aliquando sunt valde di-
turni, & multorum nunc mensum, nunc amorum.
Aliqui citant hic Innocentium I. ep. 1. sed male,
non enim ibi agit de Sacramento Confirmationis,
sed Extremæ-Uncionis, quod quidem ait Episco-
pos agrotis conferre posse, & licet utatur vocabu-
lo Chismatis, tamen vel accepit Christi impra-
priè pro qualibet faci olei unione, vel intelligit
Episcopos uti posse sacro Chrismate ad Extremam-
Uncionem, quod non licet Sacerdotibus. Unde
ex his Adrianus in 4. de Confirmatione art. 1. putat
obligari sub mortali infirmos sacramentum Con-
firmationis sumere, ubi esset consuetudo obligatoria,
sed Zambranus de sacram. Confirm. cap. 2. dub.
5. num. 4. credit dictam consuetudinem modo non
reperi alicubi.

2. Sed dices, non solum ex consuetudine, sed ex
præcepto teneri adultos Confirmationem sumere,
ut docet Scotus in 4. distinct. 7. quæst. 2. D. Bonavent.
art. 3. qu. 2. D. Anton. in 3. part. tit. 14. c. 14.
V. Valdensis lib. 2. de Sacram. cap. 11. Sylvester ver.
Confirmatio, num. 3. Hugo de S. Victoria lib. 2. de
Sacram. part. 3. cap. 3. & Petrus Sotus lect. 2. de
Confirmatione, & probatur ex D. Cypriano ep. 70.
ubi ait, necessarium esse, ut baptizati ungantur
Chrismate: ita enim necessitas præ se fert aliquod
præceptum; & eodemque modo loquitur D. Melchiades epist. ad Episcopos Hispania. Etiamsi
moritur sufficiant regenerationis auxiliâ, tamen
victoris necessaria sunt Confirmationis benefi-
cia: & duo haec Sacraenta ita juncta sunt, ut
ab invicem, nisi morte præveniente, separari
nullatenus possint, & unum sine altero ritè per-
fici nequeat, cap. de his, de consecrat. distinct. 5. Con-
cilium Aurelian. can. 3. baptizatus non confetur
Christianus, nisi post Confirmationem Episco-
palem, intellige planè ac perfectè Christianus.
Huc quoque pertinet cap. omnes fideles de Con-
secrat. distinct. 5. ex Epistola Urbani. Omnes inquit,
fideles post Baptismum debent accipere Spiritum
sanctum per impositionem manuum Episcopi,
ut plene Christiani inveniantur. Accedit ratio,
et enim vita haec plena est innumeris tentationi-
bus, & militia est vita hominis super terram: ergo
qui potest hoc Sacramentum suscipere, nec ta-

G 4 incit.